

Visitatie

vanuit de Nederlandse Dalton Vereniging

Zelfevaluatie & visitatieverslag

Datum visitatie	07-04-2024
Naam school/kindcentrum	Daltonschool De Bongerd
Adres	Dorpsstraat 16
Postcode en plaats	8167HL Oene
E-mailadres school/kindcentrum	r.papiermole@stichtingproo.nl
Telefoonnummer school/kindcentrum	0578-641289
Bestuurder(s)	Aurora
Leidinggevende school/kindcentrum	Robin Papiermole
Daltoncoördinator(en)	Berna Kasteel Tessa Leusink
Aantal groepen	2 groepen met een derde instructiegroep op de ochtend
Aantal kinderen	47
Aantal leraren/pedagogisch medewerkers	7
In bezit van daltoncertificaat	2
Bezig met daltoncursus	Directeur en IB-er
Nevenvestigingen	
Stand van zaken inspectie	December 2020 oordeel Voldoende
Visitatievoorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	
Lid 3.	
Lid 4.	
Lid 5.	
Besluit vorige visitatie	☒ Licentieverlening/-verlenging
	☐ Versnelde visitatie licentieverlening
	☐ Anders, ...
Eerste visitatie school/kindcentrum	☐

1. Zelfreflectie

1.0 Aanbevelingen vorige visitatie

(niet van toepassing bij 1e licentieaanvraag)

School/kindcentrum

Aanbevelingen (noteer de aanbevelingen van de vorige visitatie)

Met de aanbevelingen zijn we aan de slag gegaan. In de jaren na de visitatie van 2017 hebben we los van de aanbevelingen ook gewerkt aan andere zaken. Die zijn terug te vinden in dit verslag en in het Dalton-ontwikkelplan. In de Matrixen (15 veld) en in de ambitiekaart Dalton (zie bijlages) evalueren we elk jaar deze ontwikkelingen.

Hieronder volgt waar we n.a.v. van de aanbevelingen aan gewerkt hebben.

aanbeveling 1. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Vraag je af welke samenwerkingsvorm bij welke activiteit past. Maak hiervoor een doorgaande lijn in coöperatieve werkvormen. Kijk hierbij of je dan kiest voor didactische, organisatorische of pedagogische maatjes. Ook meer klassendoorbrekend werken kan hierbij worden meegenomen.
actie	Voor volgend schooljaar nemen we dit op in het jaarplan. Tot de kerst gaan we experimenteren en daarna maken we een borgingsdocument in de vorm van een doorgaande lijn coöperatieve werkvormen.
uitvoerenden	Leerkrachten/daltoncoördinator/directeur
tijdvak	1 sept 2017- 1 april 2018
scholing/ externe ondersteuning	In overleg doen we dit, We kennen de coöperatieve werkvormen.

Dalton maakt dat binnen het onderwijsconcept het sociale en pedagogische concept sterk aanwezig (moeten) zijn (*Way of living*). *De Interaction of Grouplife* vinden wij belangrijk. De coöperatieve werkvormen dragen hieraan bij.

Naast de bijlage samenwerkend leren is er nu ook een bijlage 'opbouw coöperatief leren'. Het is niet de bedoeling dat eenieder zich hier strak aan houdt; je zet in wat op dat moment passend is voor de groep. De afweging welke soort maatjes (pedagogisch, didactisch of organisatorisch) wordt gemaakt. Losse kaartjes voor de coöperatieve werkvormen zijn in elke klas aanwezig, zo is zichtbaar voor leerlingen welke vorm er die dag gebruikt gaat/kan worden. In november 2024 is het boekje coöperatief leren van Expeditie Dalton aangeschaft. We kijken of hier nog andere vormen in staan die we kunnen gebruiken. Klassen doorbrekend werken komt steeds vaker voor omdat we 5 dagdelen per week met de groepen 1 t/m 4 en 5 t/m 8 werken. Hierin zijn we nog wel zoekende naar wat dan passende activiteiten zijn. Een mooi voorbeeld is werken in groepjes aan de spellen die bij Met sprongen vooruit horen en de Taalkring op maandag. Groepsdoorbroken activiteiten vinden met regelmaat plaats: Openingen en sluitingen van Thema's, het werken aan de thema's, Kinderboeken-week, Voorjaarsactiviteit, Presentaties bij elkaar, Schoolontbijt, Koningsspelen, Sint en Kerstvieringen, Tutoren, Vriendjeslezen, enz.

Aanbeveling 2	Bouw de individuele leergesprekken met kinderen verder uit. Rekenen loopt geweldig, breid dit nu uit naar andere vakgebieden. Zo raken kinderen nog meer betrokken bij hun eigen leerproces en zal de intrinsieke motivatie nog verder stijgen.
actie	We krijgen een nieuwe taalmethode en zullen die beoordelen op de mate waarin kinderen kunnen werken aan hun eigen doelen. Wij zullen onze aanpak bij het rekenen proberen door te ontwikkelen op het taalgebied.
uitvoerenden	leerkrachten
tijdvak	Mei/juni en het hele volgende jaar.
scholing/ externe ondersteuning	Wij leren samen. Dit wordt opgenomen in het jaarplan en regelmatig op teamvergaderingen besproken.
toelichting	

De taaldoelen laten we voor een deel weg in de methode, resterende doelen worden verwerkt in de thema's op de middagen. Door kinderen meer inzicht in de doelen te geven, het gesprek aan te gaan en ons meer af te vragen welk doel we met welk gesprek hebben (correctief, uitleg gevend of ondersteunend), zien we dat kinderen meer betrokken zijn en meer eigenaar zijn van het leren. Ook bij feedback vragen we ons af wat ons doel is, is die op taak, proces of zelfregulatie. We staan stil bij de Golden Circle... waarom doen we/ je dit? Hier kunnen nog meer stappen in gemaakt worden.

Onderstaande wordt ingezet of draagt bij aan het beter en vaker voeren van de individuele gesprekken:

- Uitgebreider port-folio en het Rapportfolio met driehoeks-gesprekken
- Taak, Periode doelen en doelenboom
- Scholing, theorielezen, videotraining
- Reflectiekaarten, waaier
- Collegiale consultatie

In de afgelopen jaren zijn we gestart met een uitgebreider port folio, ook zijn we aan het 'experimenteren' met periode doelen. Ons vernieuwde Rapport-folio gaat in januari 2025 gebruikt worden. Persoonlijke leerdoelen komen terug in de taak en in de Doelenboom. Dit zorgde naast scholing voor meer bewustere voering van de gesprekken, individueel of met een groepje. De driehoeks-gesprekken, 2x per jaar met ouder en kind n.a.v. rapportfolio, zijn gestart in 2023. Ook hebben we scholing gevolgd op deze gebieden. Theorie is gelezen, videotraining is ingezet en kaarten zijn aangeschaft. Ook op het gebied van mind-set, executieve vaardigheden en van de BM-academie (groepsdynamiek Kickfit) hebben we scholing gehad en workshops gevolgd. Dit alles is omgezet naar onze Daltonvaardigheden. We zien dat de leerkrachten zich de reflectie gesprekken meer en meer eigen maken. Dit geldt voor de tussentijdse reflectie, en ook voor de geplande momenten met de groep of individuele kinderen.

aanbeveling 3. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Jullie hebben de instructiemomenten per dag zichtbaar gemaakt voor de kinderen. Maak ze zichtbaar voor de hele week (op de taakbrief of elders). Dit is een houvast voor kinderen die moeite hebben met plannen en ook een houvast voor leerkrachten. Denk na welke instructiemomenten er moeten zijn. Voor wie en wanneer. Dit geldt ook voor verlengde instructie.
---	---

actie	Wij zijn momenteel bezig met het aanpassen van de weektaak. Op de weektaak worden de instructiemomenten ingepland. Wij maken de leerlingen duidelijk hoe de structuur van instructie/extra instructie, computerinstructie en zelf werken in elkaar zit.
uitvoerenden	Leerkrachten
tijdvak	Volgend schooljaar.

Op dit moment zien de groepen de dagplanning op het bord of aan de muur. Deze zijn aangepast naar leeftijd.

Op de taak zijn de instructiemomenten terug te vinden met een rode I. In de groepen 3,4,5 is dit ook met een rode dop op het bord bij de dagplanning te zien.

Voor de bovenbouw (5,6,7,8) geldt dat we daar voor een deel werken met de periodetaak. Daar werken we ook met korte instructies op aanvraag. Leerkracht geeft op het bord aan wanneer die momenten zijn.

Verlengde instructies zijn in de bovenbouw vaak na reflectie, op aanvraag van de leerling zelf. Natuurlijk heeft de leerkracht waar nodig een coachende, sturende rol bij deze instructies.

Visitatieteam

Wij hebben in de school, in alle klassen de uitwerking gezien van alle aanbevelingen. Dit hebben jullie prima geregeld.

De maatjes zijn goed gekozen en het groepsdoorbrekend programma is ingezet.

We hebben de individuele leergesprekken gezien maar ook andere vormen zoals groepsgesprekken en reflectie-en ontwikkelgesprekken.

Op de weektaken en in de klas waren zichtbaar de instructiemomenten.

Bovendien was goed te zien en te horen dat de kinderen gewend zijn aan het leren en in een daltonomgeving.

Beschrijf hieronder per kernwaarde het volgende:

- Wat heb je de afgelopen tijd gedaan? (ontwikkelproces)
- Wat is de huidige situatie? Wat gaat goed? Waar zijn jullie trots op?
- Wat zijn de ontwikkelpunten?

De indicatoren op kind-, pedagogisch medewerker/leraar- en school/kindcentrumniveau, evenals de bouwstenen in de gedachtenwolken kunnen hiertoe een hulpmiddel zijn, zie hiervoor de bijlagen op www.dalton.nl onder de kop 'visitatie en licentie'.

1.1 Vrijheid in gebondenheid/ verantwoordelijkheid en vertrouwen

School/kindcentrum

Tekst uit ons Daltonontwikkelplan:

Vrijheid is verbonden met de verantwoordelijkheid die je hebt voor je keuzes. Wat wil je leren? Hoe ga je dat aanpakken? Door het systematisch aanbieden van de Daltonvaardigheden word je verantwoordelijkheid voor je keuzes vergroot. Het Kickfit programma helpt om hier meer inzicht in te krijgen. Zowel voor kinderen en leerkrachten.

*Die uitgangspunten zijn: Je veilig voelen, vertrouwen hebben, inleven in anderen en wederzijds respect. Zo zijn we op weg naar meer **eigenaarschap, gepersonaliseerd leren**. Hiervoor is nodig: de wil om te leren vanuit intrinsieke motivatie. Kinderen krijgen inzicht in de relatie tussen inspanning en resultaat. "We leren met hoofd, hart en handen".*

Voorwaarde voor het kunnen omgaan met meer vrijheid/keuzevrijheid is, dat de Daltonvaardigheden (ik doelen, executieve vaardigheden) worden aangeleerd en later routines worden. In de praktijk komt dit dagelijks terug en wordt hierop gereflecteerd. Maandelijks wordt aan twee/drie vaardigheden extra aandacht besteed. Er wordt over gepraat en leerlingen hangen hun foto bij de vaardigheid die zij al goed beheersen en/of bij een vaardigheid die zij gaan oefenen. Het meer ontdekkend, ervarend leren en het thematisch werken waar wij de laatste 3 jaar mee bezig zijn, vraagt van kinderen dat zij goed met de vrijheid die hierbij hoort om kunnen gaan. En dat zij dat ook durven (fearless human being)!

Ontwikkelpunt: Het daltonspeelveld (bijlage) is uitgangspunt, we kunnen de kernwaarden niet los van elkaar zien, zo zijn we op weg naar meer effectiviteit en doelmatigheid. We willen met de onderbouw kinderen nog meer richting het zelfsturend/zelfverantwoordelijk leren. Het zelfsturend/zelfverantwoordelijk leren is naar onze mening in de midden/bovenbouw al voor een groot aantal kinderen aan de orde. Onze ambitie is om hier verdere stappen in te maken. We zijn bezig met het ontwikkelen en uitproberen van periodetaken, hierdoor wordt het verantwoordelijk omgaan met de vrijheden die je krijgt verder vergroot.

De uitdaging aangaan om te werken met een onderbouw- en bovenbouwgroep houdt in dat leerkrachten de vrijheid moeten ervaren om hierin te kunnen experimenteren, ervaren en aanpassen waar nodig.

Van de kinderen vraagt het een nog grotere mate van zelfstandigheid; en zo de (keuze) vrijheid die daarbij hoort aan te kunnen. In de onderbouw hier een weg in vinden is een uitdaging waar we voor staan. In de bovenbouw zien we dat we daar al heel goede stappen maken.

Reactie visitatieteam

De verantwoordelijkheid was in alle klassen en door de hele school vandaag goed te zien. Bij kleuters heel zichtbaar. In de middenbouw is het realistisch dat kinderen het goede voorbeeld leren en meer leerkrachtafhankelijk zijn voor bepaalde onderdelen.

De periodetaak werd goed ingezet. Misschien is er ook een mogelijkheid om in de periodetaak niet-cognitieve leerdoelen in op te nemen?

1.2 Zelfstandigheid

School/kindcentrum

Tekst uit ons Daltonontwikkelplan:

De kinderen worden gestimuleerd en aangezet om problemen zelf op te lossen en te voorkomen. De kinderen leren reflecteren. Hierdoor voelen zij zich meer eigenaar van hun werk/houding.

De leerkracht respecteert de leerling en de leerling krijgt ook respect voor zichzelf en anderen. Deze instelling bevordert het zelfvertrouwen van de kinderen. Het kind kan mede daardoor meer zelfstandigheid aan.

Op de Bongerd is een opbouw te zien: van zelfredzaamheid naar zelfstandig werken (onderbouw) en dan naar het zelfstandig leren/zelfverantwoordelijk leren (bovenbouw). De komende jaren willen we het werken met periodetaak in de groepen (5)6-7-8 verder uitbouwen.

Nog meer zelfsturend werken en het zelfverantwoordelijk leren wordt zo bevorderd.

De Daltonvaardigheden betreffende executieve functies (workshop EF en Dalton is gevolgd bij A. Wenke), 21-eeuwse vaardigheden worden aangeleerd en vergroten het zelfstandig zijn. Het reflectiewiel wordt door de kinderen 3x per jaar ingevuld. In het driehoeks-gesprek, 2x per jaar, wordt de voortgang door het kind aan de ouders uitgelegd tijdens de spreekavonden en in het rapport folio. De oudere leerlingen stellen op dat moment ook nieuwe doelen vast. In schooljaar 2024-2025 gaan we starten met ons rapport folio. Zie bijlage.

Ontwikkelpunt: Leerkrachten hebben (nog) meer tools nodig om de kinderen te durven loslaten. Het werken met de 4-combi groepen vraagt van leerkrachten en kinderen een grote mate van zelfstandigheid.

Instructie op aanvraag en kwartiertjes instructiemomenten willen wij verder uitbouwen. Zo is er meer ruimte om het zelfstandig werken te begeleiden. We bekijken in het volgende schooljaar of het mogelijk is om dit ook in groep 4-5 verder te ontwikkelen.

Reactie visitatieteam

We hebben geconstateerd dat alle kinderen zeer zelfstandig opereren zodat de leerkracht haar taak goed kan uitvoeren. We hebben ook gezien dat jullie in staat zijn om de groepen goed te verdelen voor de opdracht die de groep krijgt. Combi 1,2,3,4 gaat goed waar het kan. Combi 1,2 en combi 3,4,5 waar het nodig is. Heel mooi gedaan en fijn om te zien dat de kinderen dit heel gewoon vinden.

Het is mooi dat jullie zelf zien en aangeven dat de kinderen meer losgelaten mogen worden. Jullie zien dat de kinderen heel netjes de taken in de volgorde van de instructie uitvoeren. Waar in de bovenbouw meer ruimte wordt gegeven, gaan de kinderen daar goed mee om.

1.3 Samenwerking

School/kindcentrum

Tekst uit ons Daltonontwikkelplan:

De leerling functioneert als lid van een sociale groep, waarin elk vrij individu zich er voortdurend van bewust is, dat hij/zij meewerkt en verantwoordelijk is voor het geheel en dat hij/zij daarover verantwoording schuldig is. Variatie in werkvormen, materialen en eigen inbreng staan voorop. Leerlingen leren samen in een half uur meer, dan een leerkracht in een uur kan onderwijzen. Hier sluit een citaat van Helen Parkhurst uit 1922 mooi bij aan:

'Hoe meer de leerkracht de leerling vol propt met kennis, hoe minder hij geneigd zal zijn die kennis op te pakken door eigen inspanning. Hoe meer de leerkracht onderwijst, des te minder leert de leerling'.

Op de Bongerd zien we een opbouw: Van samen leren (onderbouw) naar coöperatief leren (bovenbouw). Zie bijlages Coöperatief leren en opbouw samenwerken.

Samen weet je meer. Dit is altijd gekoppeld aan verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

Op de Bongerd zorgen wij als team voor variatie in werkvormen en materialen, denk aan de vormen die in de bijlage worden genoemd, zodat het leerproces de kinderen voortdurend blijft uitnodigen. Door dit samen te doen vergroot je het eigenaarschap. We zien en horen van de kinderen, dat kinderen graag samen leren.

Samenwerken staat op de Bongerd in het teken van coöperatief leren. Het dynamische groepsproces geeft kinderen meer leerervaringen op het gebied van probleemoplossing en door de communicatie wordt de taalontwikkeling beter bevorderd. Als team zien wij dat kinderen met meer inzet en intrinsieke motivatie aan de slag gaan. In gesprekken geven kinderen dit ook aan (zie ook ons filmpje op de website).

Ontwikkelpunt: *Stilstaan bij wat het digitale tijdperk ons brengt en gaat brengen; gaat dit niet ten koste van het samenwerkend leren? Op dit moment is dit al regelmatig gespreksonderwerp. Hoe kunnen we binnen de digitale methodes (nog) meer zorgen dat we tegemoet blijven komen aan de wens van de kinderen; Samenwerken! Hoe koppel je persoonlijke leerdoelen zo dat leerlingen toch samen kunnen leren...*

Voor een aantal kinderen geldt dat zij het interactief leren aan kunnen, dit als leerkracht zien en eraan tegemoet komen is een uitdaging die we aan willen gaan.

Reactie visitatieteam

Wat wij hebben gezien is dat jullie goed hebben bedacht hoe je het digitale werken op de ochtend inzetten en 's middags samenwerken aan themagericht onderwijs.

Bij de bovenbouw hebben we ook op de ochtend samenwerkingsvormen gezien.

Leuk om te ervaren hoe groep 8 kinderen dit vanzelfsprekend doen, samen aan een tafel staand werken aan een project.

Het tutor lezen was ook fijn om te zien. We zagen wel verschil in kwaliteit van de tutor-tutee koppels. We hebben gezien dat het verantwoordelijkheidsgevoel van de tutores groot is.

Ook als er niemand in de buurt is om toezicht te houden.

Verder een groot compliment voor het team. Jullie hebben het samenwerken (in een heel klein team) tot kunst verheven. Alleen dan is het mogelijk om de projecten die jullie samen maken, voor elkaar te krijgen.

1.4 Reflectie

School/kindcentrum

Tekst uit ons Daltonontwikkelplan:

De ontwikkeling van dit Daltonontwikkelplan is gestart in 2023-2024 en loopt tot 2029. In de komende jaren blijven wij werken in combinatiegroepen (Units 1234 en 5678). Deze komende periode zullen wij met de Daltongedachte voorop blijven zoeken naar creatieve oplossingen om de kwaliteit van het onderwijs hoog te houden. Wij observeren, controleren en evalueren regelmatig de opbrengsten van het onderwijs. Ons vernieuwde leerlingvolgsysteem helpt ons daarbij.

Bovenstaande houdt voor ons bestuur en leerkrachten in dat we constant reflecteren op onze aanpak. Dit doen we in de wandelgangen, in vergaderingen en op studiedagen met onze coach. Daarnaast is er overleg met het bestuur door onze schoolleider, IB-er en coach.

Tekst uit ons Daltonontwikkelplan:

Hierbij spelen altijd bemoediging en feedback, maar vooral de reflectie de grootste rol op weg naar meer eigenaarschap (willen ontdekken en leren). Het gaat om het proces, niet alleen om het eindresultaat. De Daltonvaardigheden die kinderen spelenderwijs, reflecterend krijgen aangeleerd, zorgen voor een duidelijke structuur en meer eigenaarschap.

Het een deel van de dag gaan werken met 2 groepen in de school houdt ons, maar ook leerlingen en ouders bezig. Hoe bieden wij leerkrachten en kinderen een uitdagende werkomgeving. Dit schooljaar zijn wij daar volop over in gesprek met elkaar, met onze werkgever, onze coach en ouders.

Het op onszelf reflecteren is constant aan de orde.

Op onze school hebben we 2 jaar geleden gekozen voor het meer thematisch (ontwikkelingsgericht) leren. De invoerperiode vond en vindt plaats met begeleiding van een coach. De zelfverantwoordelijkheid van de leerling voor zijn ervarings- en leerproces wordt bij deze vorm van werken benadrukt. Reflectie over deze invoering is constant aan de orde.

Hieraan gekoppeld waren scholingstrajecten van o.a. de Heliks groep:

- Anders organiseren
- Zelfreflectie met onder andere de dramadriehoek, lefboekje
- Driehoeksgesprekken: Informatie en training in het voeren ervan
- Feedback collega's: Leren geven en ontvangen
- Workshop EF en Dalton van Annemarie Wenke
- Collegiale consultaties en videotraining n.a.v. rekenopbrengsten verbeteren
- Met andere ogen leren kijken naar ons leesonderwijs en rekenonderwijs. Uitbouw naar taal en spelling wordt bekeken 2025-2026
- Integreren van vakgebieden (taal-lezen, wereldoriëntatie, creatieve vorming)

Ontwikkelpunt:

De ingezette lijn voor reflectie voor de leerlingen blijven verbeteren. Hiervoor is het nodig dat de leerkrachten reflecteren op zichzelf. Als school blijven zorgen dat dit punt van gesprek is.

Inzetten van de nieuwe instrumenten: theorie, reflectiewaaiers, exit-tickets enz. Dit alles is o.a. terug te zien in het rapportfolio.

Reactie visitatieteam

De leerkrachten hebben aangegeven dat ze structureel wekelijks reflectiegesprekken inplannen op de woensdagen en als afsluiting op de vrijdagen. De bovenbouw begint op de maandag met de reflectiegesprekken (feed forward). De bovenbouw maakt gebruik van exit-tickets. Dat was mooi om te zien. We hebben ook gesproken met een leerling die bezig was haar reflectieverhaal op een daarvoor bestemd formulier te verwoorden.

Het eerlijke verhaal van dit meisje over haar eigen handelen was ontroerend te horen. Ze sprak over haar respect naar haar leerkracht bij een afwijzend advies.

De leerkrachten geven ook aan dat ze reflectie dagelijks inzetten verweven in hun handelen. Dit hebben we inderdaad teruggezien. Het prachtige reflectiegesprek met de kleuters was een pareltje. Als je de juiste vragen stelt, komen ook de jongste kinderen tot mooie inzichten.

1.5 Effectiviteit / doelmatigheid

School/kindcentrum

Tekst (visie/missie) uit ons Daltonontwikkelplan;

Vanaf 2007 is De Bongerd een Daltonschool. De uitgangspunten van Dalton hebben ons steeds alert gehouden bij alle veranderingen in het onderwijsleerproces. Meer eigenaarschap door reflectie maakt, dat we vaardigheden die in deze eeuw worden vereist, op de voet volgen. Dit alles sluit goed aan bij de woorden van Helen Parkhurst (1866-1973), de Amerikaanse pedagoge die aan de wieg stond van het Daltononderwijs: **‘Wij leren de kinderen leven, werken en leren d.m.v. ervaringen’**.

Samen groeien, spelen en leren in een omgeving waar **je jezelf kunt en mag zijn**, vinden wij als daltonschool belangrijk. Wij willen kinderen voorbereiden op hun plek in de maatschappij door aandacht aan de sociaal emotionele, creatieve en culturele ontwikkeling te geven. Dat maakt dat we in schooljaar 2022-2023 zijn gestart met thematisch werken.

We willen het onderwijsaanbod **betekenisvol** maken en daarom de zaakvakken integreren in de vakken met betrekking tot de basisvaardigheden. Dit verweven krijgen in alle vakken is waar wij de komende jaren aan werken. Zo ook de omslag vanaf de middenbouw naar het werken met periode taken.

Zo werken we aan het zelfregulerend leren en eigenaarschap. Leerkrachten werken daarnaast ook aan het vergroten van de ouderbetrokkenheid, een van de pijlers van de rapportage ‘De staat van het onderwijs 2024’. Wij doen dit onder andere door het inzetten van driehoeksgesprekken, waarbij de leerlingen aan de hand van het rapportfolio uitleg geven over de groei die zij doormaken en de processen die daarbij van belang zijn. Uiteraard bereiden de kinderen dit gesprek met de leerkracht voor.

Zoals Helen Parkhurst zei: ‘Je bent hier aan het oefenen en nadenken over waarom je de dingen zo doet’. Dit geeft eigenaarschap. Hoe wij dit doen kun je in dit stuk lezen.

De Ik doelen zijn omgezet naar Daltonvaardigheden in samenhang met ons sociaal emotioneel programma KickFit! Ze zijn onderdeel van onze dagelijkse praktijk en komen terug in het reflectiewiel (rapportfolio).

ICT is een belangrijk middel om doelen te bereiken als het gaat om digitale geletterdheid. Voor rekenen, taal en spelling, Engels en de wereld oriënterende vakken hebben we nu digitale methodes. We zorgen voor **afwisseling** van het digitale werk en ander werk. Ook is er aandacht voor mediawijsheid, waardoor het kritisch zelfbewust gebruik wordt geoefend. Reflectiegesprekken staan hierbij centraal. Zo ook zelfregistratie. Ict vaardigheden worden vanaf groep 1 en 2 aangeleerd, vanaf groep 2 hebben de kinderen een ‘eigen’ tablet.

Leerlingen, leerkrachten en ouders zijn betrokken bij onze school. We hebben een leerlingenraad, koffieochtenden waar over Dalton/de school wordt gepraat, kijkochtenden voor de ouders en in de parro app verschijnen regelmatig korte Daltonnieuwtjes. Daarnaast is er een ouder Daltongroepje die 3x per jaar met de coördinator overleggen. Deze activiteiten worden gewaardeerd door de ouders.

We zijn toekomstbewust, betrokken op de omgeving, we zien onszelf en de kinderen als wereldburgers met lef en we zien ouders als partners.

Door je kwaliteiten in te zetten voor jezelf en anderen vanuit een nieuwsgierige betrokkenheid, kun je je kennis en vaardigheden vergroten. Onze grondhouding berust op wederzijds respect, relatie en vertrouwen.

De Bongerd: **‘Samen groeien’**.

Bovenstaande tekst is te lezen aan het begin van ons Daltonontwikkelplan.

Vorig jaar hebben wij als team uitgebreid stil gestaan bij hoe we ons onderwijs effectief en doelmatig willen houden.....

Daarbij hebben we eerst onze missie en visie, zoals hierboven beschreven, opnieuw bekeken. Doelmatigheid, effectiviteit nu, houdt iets anders in dan 7 jaar geleden. Daar werden de doelen nog veelal door leerkrachten gesteld, kinderen hadden weinig inbreng. Doelmatigheid nu, houdt voor ons in dat onze midden- en bovenbouw leert om zelf hun doelen te zien en daarna te stellen en daarop te reflecteren. Voor de onderbouw geldt dat de hier aangeleerde routines (Daltonvaardigheden) de kinderen leert inzien dat zij ook werken aan doelen die behaald kunnen worden en waar je trots op mag zijn. Het leren hiervan zijn we opgestart d.m.v. een papieren kopie van het digikeuzebord waarop de kinderen kunnen plannen en inzicht krijgen in gemaakte keuzes van de afgelopen periode. De Doelenboom, reflectiemomenten, het werken met het digikeuzebord en in groep 2 het leren werken met een weektaak zijn instrumenten die wij hiervoor gebruiken. Ook het ontwikkelingsgericht leren is een grote verandering die een andere manier van effectiviteit en doelmatigheid laat zien. Hierin zijn wij nog lerend.

Ontwikkelpunt:

Kinderen nog meer zelf hun doelen leren zien en stellen en hierop te reflecteren is een wens die we ook voor de onderbouw hebben.

We zien nu dat het thematisch, ervarend leren zorgt voor meer plezier, intrinsieke motivatie. Dit verder uitbouwen zal dan naar verwachting zorgen voor (nog) meer effectiviteit en doelmatigheid.

Burgerschap is een vanzelfsprekend onderdeel binnen de thema's, waarbij we bewust zijn van onze omgeving, andere culturen en het democratisch besef (fearless human being). Door het werken aan periodetaken binnen een thema komen de daltonkernwaarden geïntegreerd aan bod.

Reactie visitatieteam

De doorgaande lijn is zichtbaar in de school. De leerresultaten zijn van goede kwaliteit en zijn gemiddeld genomen hoog. De daltonvaardigheden zijn door het visitatieteam ook goed waar genomen waardoor de doelmatigheid goed te noemen is. We constateren dat de school de onderwijsopdracht goed uitvoert waarbij de daltonvisie leidend is.

Ouders geven aan dat zij de driehoeksgesprekken waarderen. Ze hebben een goed contact met het team. De ouderbetrokkenheid is goed te noemen.

Onze aanbeveling ligt in het rapportfolio en portfolio samen te voegen in verband met de duidelijkheid.

1.6 Borging als voorwaarde

School/kindcentrum

Borging is voor ons dat wij de hele dag Dalton zijn. Altijd is het Daltonspeelveld (bijlage) uitgangspunt. In de dagelijkse praktijk, de vergaderingen en in de wandelgangen is dit altijd aan de orde. Borging is essentieel voor het succes van innoveren. Ons hier nog meer bewust van zijn is een aandachtspunt.

We borgen op teamniveau, op routines, op leren en op de ontwikkeling van het leren. Daarin gaat het om persoonlijke ontwikkeling, het werken in een groep, in een team en om de middelen die je gebruikt.

Kwaliteitsonderzoek, de Matrixen, handboek, daltonontwikkelplan, bijlages, enz. zijn aanleiding voor gesprek in vergaderingen. Kijkwijzers (Dalton, KickFit, WMK) voor leerkrachten worden ingevuld en zijn aanleiding voor gesprek en aanpassingen. Ook ouders en leerlingen wordt naar hun mening gevraagd.

Daarnaast leggen we vast in ons jaarlijks ambitieplan of en hoe wij de gestelde doelen uit het Daltonontwikkelplan behaald hebben.

Zo wordt het plan voor het komende jaar aangepast of voortgezet.

Dit alles hangt in Parnassys en een deel hangt in Teams.

Reactie visitatieteam

De school heeft heel goed gewerkt om de visie in de documenten goed weg te zetten. De documenten zijn van een hoog niveau en heel prettig te lezen door de mooie lay-out.

Het is een buitengewone prestatie om veel op papier te zetten met een klein team.

We zijn onder de indruk van de veerkracht van het team. De opdracht om volgend jaar met twee groepen te draaien heeft jullie gemotiveerd om er een schepje bovenop te doen en een organisatievorm neer te zetten die het daltononderwijs eigenlijk sterker maakt.

Wat we op de school gezien is dat de school zegt wat ze schrijft en schrijft wat ze zegt.

Alleen de school is verder in de daltonontwikkeling dan ze beschrijft en hier ligt onze aanbeveling.

2. Ontwikkelvermogen

Parels van de school/kindcentrum

Onze parels: Thematisch werken/ervarend onderzoekend leren, periode doelen, samenwerkend leren, doelenboom, klassenvergadering en leerlingenraad, instructie op aanvraag en ons vernieuwde Handboek.

Dit alles kan doordat onze Daltonvaardigheden (het aanleren en dan uitmonden in routines) aan alles ten grondslag ligt.

We zijn vooral trots op onze kinderen; ze kunnen deze vrijheden aan, zijn zelfstandig en werken heel graag samen. Ze gaan in overleg over verbeteringen en hun wensen voor ons onderwijs, onze school en voor hun klas (klassenvergaderingen, leerlingenraad).

Dalton is a way of living en is zichtbaar in hoe we met elkaar en de omgeving (gemeenschap) omgaan. Kinderen onderling, de leerkracht en de ingerichte leeromgeving (de 3 pedagogen) maken dat wij 'Samen groeien'.

Betrokkenheid in de maatschappij; het eropuit gaan, dorpsfeesten en activiteiten.

Voor Parels in Beeld zie de bijlage. Zie ook ons filmpje op de website.

Ontwikkel- en onderzoeksvragen

Tekst uit Daltonontwikkelplan (in 2023-2024 met team herzien en ontwikkeld):

Ambities die we om (gaan) zetten in acties:

2024-2025

- Thematisch werken verder ontwikkelen
- Visitatie voorjaar 2025
- Op weg naar werken in een onderbouw en bovenbouwgroep
- Ouderwerkgroepje start in 2024
- Rapportfolio voor elk kind klaar maken en in gebruik nemen in januari 2025, ons verder bekwamen in driehoeksgesprekken
- Port folio vernieuwen
- Periode doelen: Overleg en verdere ontwikkeling binnen het team
- Onderbouw: Aandacht voor keuzevrijheid, invoer digitaal keuzebord kleuters

2026-2029

- Periode taken evalueren en bijstellen, zo op weg naar meer eigenaarschap
- Het werken met de groepen 1234 en 5678 is eigen gemaakt
- Aandacht voor ouderbetrokkenheid
- Werken aan aanbevelingen visitatie
- Thematisch werken, ervarend leren blijft aandachtspunt
- Scholing leerkrachten
- Burgerschapsvorming (uitwerken onderzoek dat in 2024 is gedaan)

- Reflectie met leerlingen verder verdiepen
 - Evalueren van het meer digitaal werken, hoe passen we het samenwerken hierin
 - 21Eeuwse-vaardigheden zitten nu verweven in onze Daltonvaardigheden.
De Daltonvaardigheden herzien in 2027. Klopt het nog of zijn er nieuwe inzichten
-

(hier willen we meer van weten)

Netwerken, kennisdeling, samenwerking

(welke (dalton)netwerken benut je, waar haal je expertise vandaan?)

We zijn aangesloten bij Daltonregio Groot Zwolle. We gaan naar de bijeenkomsten. Op de studiedagen zijn er contacten met collega Daltonscholen. Er is een tegel in Teams waar wij onderwerpen delen. We lezen het blad Daltonvisie. De dalton coördinator zorgt voor het delen van nieuwste literatuur betreffende Dalton.

In de afgelopen jaren hebben scholen ons bezocht en wij hebben scholen bezocht. Onze schoolleider en iB-er volgen momenteel de opleiding tot Dalton leidinggevende. In de afgelopen jaren heeft de Heliks groep ons begeleid (zie punt 1.4). Dit loopt nog.

Onze verwachting van de uitslag van de visitatie

We hebben de laatste jaren o.a. ingezet op onze eigen communicatie. Zelfreflectie en feedback geven en ontvangen waren punten waarin wij willen groeien. Dat was niet altijd makkelijk, maar daar plukken we nu de vruchten van.

Leerkrachten **durven** de uitdagingen aan te gaan: de periodedoelen, het rapport folio, reflecteren naar hoger plan krijgen, het thematisch werken en het voor een deel werken met de onderbouwgroep 1234 en de bovenbouwgroep 5678.

Deze grote omslag en onze grote inzet en natuurlijk hoe wij onze kinderen bezig zien, maakt dat we de visitatie met vertrouwen tegemoet zien.

Waar staat onze school/kindcentrum bij de volgende visitatie?

We zien kinderen die ook in de onderbouw met periodetaken werken en daardoor meer eigenaar zijn van hun leerproces.

We zien dat het thematisch werken voor een deel ook naar de ochtenden (taal, rekenen, spelling) is getrokken.

We gaan onderzoeken of de speelzaal (stichting Koppel) wil meegaan in het opzetten van Dalton Kindcentrum.

We zien ouders, leerkrachten en kinderen die betrokken zijn bij de school en het dorp.

We zien een team dat net als nu betrokken is en uitdagingen niet uit de weg gaat.

Reactie visitatieteam

Het visitatieteam heeft gezien hoe de school goed werkt aan de opdracht om met 2 groepen te werken op De Bongerd. De stip aan de horizon wordt door de school daadkrachtig ingezet. Het team is zeer flexibel en heeft een drive met elkaar die lovenswaardig is. De Bongerd laat zien hoe dalton op een school werkt zoals Helen Parkhurst zich dit heeft voorgesteld en op papier heeft gezet. Zet dit in de etalage. Andere daltonscholen kunnen leren van jullie oplossingen om dalton op een kleine school springlevend te houden.

3. Gedeeld eigenaarschap

Uit de gesprekken met:

leerlingen(raad)

De leerlingenraad bestaat uit leerlingen van de groep 6 t/m 8. De leerlingenraad is mondig en enthousiast. Ze nemen hun taak serieus. Ze voelen zich verantwoordelijk voor de taken die zij op zich nemen zoals het organiseren van activiteiten bv. "Paasdag". Ze geven de school allemaal een 10. Ze zijn blij met de leerkrachten en de hulp die ze krijgen. Twee zij-instromers vertelden dat ze de rust op de school heel fijn vonden.

Tip: Neem met de leerlingenraad door aan het begin van het schooljaar welke eigen doelen ze dit jaar willen bereiken. Dit verhoogt het eigenaarschap en de betrokkenheid.

ouders

We hebben met 3 ouders gesproken. Ze zijn vol lof over de school. De ouders hebben bewust voor De Bongerd gekozen omdat de sfeer de ouders enorm aansprak. De ouders worden goed gehoord en er wordt met de feedback wat gedaan op de school. Ze zien de daltonontwikkeling op de school en zien de meerwaarde ervan in. Ze vinden wel dat de school zich nog beter kan profileren naar buiten als daltonschool. Er worden wel wat PR-activiteiten door de dalton-oudergroep verricht zoals flyers uitdelen.

Tip: Misschien is het een idee om op de Landelijke Daltondag de buurt uit te nodigen voor een gezellige kennismaking en zo nieuwe ouders en kinderen aan te trekken.

medewerkers

We hebben fijn met het team kunnen spreken tijdens de lunch en daarbuiten. Ze zijn open geweest over de mogelijkheden en de onmogelijkheden van een kleine school. Er wordt veel van het team gevraagd maar het team legt de lat hoog en wil kwaliteit leveren. Dat was heel fijn om te zien en te horen. Het was heel goed om nog een les Kick-Fit te zien en een uitgebreid leergesprek. Bij de les "Thematisch werken" waren we blij verrast door de deep-levelvragen die werden gesteld aan de leerlingen.

schoolleiding/ leiding kindcentrum en daltoncoördinator(en)

In het voorgesprek hebben we de vragen gesteld die nog open lagen. Daar hebben we goed informatie overgehad zodat het gesprek voorafgaande heel vlot kon.

Effectiviteit is goed, de leerresultaten liggen op een hoog niveau. De directeur en daltoncoördinator hebben een intervisiegroep waar ze samen met collega's veel kunnen halen op daltongebied. Ze gaan ook naar de regiobijeenkomsten van Zwolle.

bestuurder(s)

In het gesprek met de directeur onderwijs van het Aurorabestuur hebben we een goed informatief gesprek gehad. De directeur heeft een visie op onderwijs en dat draagt ze ook uit. Ze heeft als leerkracht gewerkt op een daltonschool en dat kon je merken aan haar

enthousiaste verhaal over De Bongerd. Ze heeft aandacht voor de kleine scholen in haar bestuur. De pijler “De leerkracht is het kapitaal” in het koersplan van Aurora wordt mooi vormgegeven door de interscolaire scholingen die het bestuur verzorgd.

Beoordeling, waardering & advies

Beoordeling

		V/O
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie*	v
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen	v
2	Zelfstandigheid	v
3	Samenwerking	v
4	Reflectie	v
5	Effectiviteit - doelmatigheid	v

Waardering

Alle 3 onderdelen zijn sterk te zien op De Bongerd: Zelfreflectie op de kernwaarden, ontwikkelvermogen, gedeeld eigenaarschap. Jullie hebben in korte tijd de doorgaande lijn goed weten uit te dragen. Je ziet het in de school tijdens de observaties, je hoort het in de gesprekken met alle geledingen.

Het zelfevaluatieverslag is helder beschreven. De documenten behoeven wel een aanvulling. Jullie zijn bescheiden geweest in de formulering. We hebben meer geconstateerd dan er is beschreven. We waren blij dat wat was omschreven ook in de praktijk werd waargenomen; maar jullie zijn verder. De school weet goed waar ze staat en welke ontwikkelpunten van belang zijn.

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
☐	Eerste licentie toekennen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde
☐	Geen eerste licentie toekennen, over twee jaar opnieuw visitatie voor licentie toekennen	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
☒	Licentie voor de komende periode* verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
☐	Over twee jaar versnelde visitatie	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
☐	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering

		aanbevelingen vorige visitatie + borging
--	--	--

Aanbevelingen

	Omschrijving
1	Borging In het Handboek wordt enkel gesproken over leergesprekken. We zien dat als een parel van de school. Beschrijf in het Handboek ook de reflectie- en ontwikkelgesprekken waarin het eigenaarschap van de leerlingen goed naar voren komt. Dit hebben we namelijk ook in alle groepen gezien.
2	Effectiviteit Jullie hebben het Portfolio vernieuwd en gebruiken daarnaast een Rapportfolio voor de resultaten in brede zin. Onderzoek of jullie van beide mappen één ontwikkelportfolio kunnen samenstellen waarin de ontwikkeling van het kind in alle facetten naar voren komt. Voor alle partijen wordt dan zichtbaar waar de leerling staat in de eigen ontwikkeling.
3	
4	
5	

Slotopmerking visitatieteam

Wij hebben een zeer fijne dag gehad op jullie school. Fijn dat Jeroen wilde meewerken i.v.m. ziekte van de visiteur. We zijn zeer hartelijk ontvangen door alle leden van de school. We hebben een betrokken team ervaren. De kinderen hebben een mooie zelfstandige werkhouding en er heerst een fijn werkklimaat binnen de school. De daltonontwikkeling is zeer sterk aanwezig. Dit mogen jullie naar buiten uitdragen.

Fijn dat het team zeer flexibel was om alle vragen te beantwoorden en uit te voeren.

De eigen werkplek werkte goed, dank daarvoor en nogmaals hartelijk dank voor de gastvrijheid. We hebben ons verwend gevoeld met de heerlijke broodjes.

Slotopmerking school/kindcentrum

De Daltonvisitatiedag op maandag 7 april 2025 hebben wij als zeer prettig en waardevol ervaren. Jullie, Ruby en Jeroen, hebben ons op een kundige, professionele én bovenal menselijke manier meegenomen door de dag. De open en respectvolle wijze waarop jullie het gesprek met ons zijn aangegaan, heeft bijgedragen aan een sfeer van vertrouwen en reflectie.

De aanbevelingen die jullie hebben gedaan, nemen wij ter harte. Zo gaan we in ons handboek een verfijning aanbrengen in het onderdeel 'het voeren van gesprekken'. We maken daarin een duidelijker onderscheid tussen leer-, ontwikkel- en reflectiegesprekken, zoals jullie die ook hebben waargenomen in de verschillende groepen.

Daarnaast nemen we het portfolio en het rapportfolio opnieuw onder de loep. We onderzoeken hoe we de ontwikkeling van onze leerlingen hierin nog effectiever kunnen vastleggen. De interessante suggestie om ook niet-cognitieve leerdoelen

op te nemen in de periodetaak nemen we mee in de verdere verfijning van dit onderdeel in de komende jaren.

Het was een goed gevulde dag, waarin we veel inspiratie hebben opgedaan — en ja, ook de broodjes waren heerlijk 🍞. We kijken met plezier terug op jullie bezoek en willen jullie hartelijk danken voor jullie inzet en betrokkenheid.

Graag tot ziens!

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

(denk aan: actieplan, tijdpad, uitvoerenden, scholing, externe ondersteuning. Een format hiervan is eventueel te vinden op www.dalton.nl onder de kop 'visitatie en licentie'.)

Actieplan:

- De Daltoncoördinatoren werken het Daltonhandboek bij ten aanzien van de gesprekken die worden gevoerd met de leerlingen: reflectie-, leer-, en ontwikkelgesprekken.
- In het schooljaar 2025-2026 bespreken we in onze team-overleggen opnieuw de visie op het rapport en het rapportfolio en hoe we dat zo effectief mogelijk denken vorm te geven voor de kinderen, ouders en onszelf. Hier nemen we van september t/m december de tijd voor en zorgen dat eventuele aanpassingen dan ingaan per eerst volgende rapport- portfolio periode in februari/maart 2026. We betrekken naast de teamleden hierin ook de leerlingenraad: een concrete en inhoudelijke vraag/doelstelling aan het begin van het schooljaar om de betrokkenheid van de leerlingen te stimuleren (zie bladzijde 19).

Ondertekening school en visitatievoorzitter voor gezien

Naam	Functie	Handtekening	Datum
	Leidinggevende onderwijs		15-6-2025
	Leidinggevende opvang (indien van toepassing)		
	Visitatievoorzitter		15-6-2025

Voor de verdere procedure: zie handleiding '[Daltonschool worden en blijven](#)'.